

DOPORUČENÁ LITERATURA OD NAVALA

Pravdou je, že nečtu kvůli sebezdokonalování. Čtu ze
zvědavosti a zájmu. Nejlepší kniha je ta, která vás pohltí.

Čtete hodně a stanete se znalcem. Potom budete přirozeně víc inklinovat k teorii, konceptům, naučné literatuře.

LITERATURA FAKTU

David Deutsch: The Beginning of Infinity. Explanations That Transform the World

Není to nejlhčí čtení, ale udělalo mě moudřejším. [79]

Yuval Noah Harari: Sapiens. A Brief History of Humankind (česky: *Stručné dějiny lidstva*, Leda 2021)

Historie lidského druhu. Pozorování, výkladové rámce a mentální modely, které vás přinutí podívat se na historii a své bližní jinak. [1]

Sapiens je nejlepší kniha za poslední desetiletí, jakou jsem četl. Na napsání této knihy měl autor desítky let a je plná skvělých myšlenek na každé straně. [1]

Matt Ridley: The Rational Optimist. How Prosperity Evolves (česky: *Racionální optimista*, Dokořán 2013)

Nejbrilantnější a nejosvícenější kniha, jakou jsem za poslední roky četl. Ridley napsal čtyři z mých dvaceti nejoblíbenějších knih. [11]

ⁱ Všechny knihy jsou dostupné v anglickém jazyce, pokud byla kniha vydaná v českém, případně slovenském jazyce, její překlad je uvedený za originálním titulem. V případě, kdy se kniha v anglické verzi dá koupit i přes českého knihkupce, uvedli jsme hyperlink na něj. Pokud se kniha v Česku přímo neprodává, je uvedený link na Amazon. (pozn. vyd.)

Další knihy, které napsal **Matt Ridley**. Matt je vědec, optimista a myslitel. Jeden z mých oblíbených autorů. Přečetl jsem všechno, co napsal, a plánuji to číst znovu a znovu. [4]

→ **Genome: The autobiography of a Species in 23 Chapters**

(slovensky: *Genóm. Autobiografia človeka v 23 kapitolách*. Remedium 2004)

→ **The Red Queen: Sex and the Evolution of Human Nature**

(česky: *Červená královna. Sexualita a vývoj lidské přirozenosti*. Argo, Dokořán 2017)

→ **The Origins of Virtue: Human Instincts and the Evolution of Cooperation**

(česky: *Původ ctnosti*. Portál 2000)

→ **The Evolution of Everything: How New Ideas Emerge**

(česky: *Evoluce všeho. Jak malé změny přetvářejí svět*. Argo, Dokořán 2018)

Nassim Taleb: Skin in the Game

(česky: *Nasadit vlastní kůži*. Paseka 2019)

Nejlepší kniha, kterou jsem četl v roce 2018, vřele doporučuji. Je v ní mnoho skvělých myšlenek. Mnoho dobrých mentálních modelů a konstrukcí. Nassim má nekompromisní názory, ale má je proto, že je geniální, a to je v pořádku. Takže se jednoduše přeneste přes jeho nekompromisnost a přečtěte si tuto knihu, naučte se koncepty. Je to jedna z nejlepších byznysových knih, jaké jsem kdy četl. A naštěstí se netváří jako kniha o byznysu. [10]

Nassim Taleb: The Bed of Procrustes. Philosophical and Practical Aphorisms

(česky: *Prokrustovo lože. Filozofické a praktické aforismy*. Paseka 2018)

Toto je Talebova sbírka starověkých moudrostí. Znamé jsou i jeho další knihy: **Black Swan** (česky: *Černá labuť*. Paseka 2011),

Antifragile (česky: Antifragilita – Jak těžít z nejistoty, Paseka 2019) a **Fooled by Randomness** (česky: Zrádná nahodilost. Paseka 2013). Všechny se vyplatí přečíst. [7]

Richard Feynman: Six Easy Pieces

(česky: *Šest snadných kapitol*, Aurora 2007)

Základy fyziky vysvětlené jejím nejbrilantnějším učitelem. Svým dětem bych dal výtisk knih Richarda Feynmana *Six Easy Pieces a Six Not-So-Easy-Pieces: Einstein's Relativity, Symmetry, and Space-time*. Richard Feynman je slavný fyzik. Hluboce obdivuji jeho vystupování i jeho chápání fyziky.

Od Feynmana jsem četl i knihu *Perfectly Reasonable Deviations from the Beaten Track* a opakovaně se vracím ke čtení jeho biografie od Jamesa Gleicka: *Genius: The life and science of Richard Feynman*. [8]

Randall Munroe: Thing Explainer: Complicated Stuff in Simple Words

(česky: *Velký vysvětlovač. Složitě věci popsané jednoduchými slovy*, Práh, 2019)

Skvělá kniha Randalla Munroea (tvůrce xkcd, vědecky orientovaného webového komiksu). V této knize vysvětluje komplikované pojmy od klimatických změn přes fyzikální systémy až po ponorky, přičemž používá jen tisíc nejběžnějších slov v anglickém jazyce. Raketu Saturn Five nazval „Lítač nahoru pět“. Raketu nemůžete definovat jako vesmírnou loď nebo raketu. Je to samoučelné. Říká „lítač nahoru“. Je to jednoduše věc, která letí vzhůru. Děti to chápou okamžitě. [4]

Lewis Carroll Epstein: Thinking Physics: Understandable Practical Reality

Od tohoto autora existuje ještě jedna skvělá kniha s podobným názvem *Thinking Physics: Practical Lesson in Critical Thinking*. Tyto

knihy si otevírám stále. Na zadní straně obálky se mi líbí její popis: „Jediná kniha, která se používá na základní i na vysoké škole.“ A je to pravda. V knihách jsou jednoduché fyzikální hádanky, které se dají vysvětlit dvanáctiletému dítěti i pětadvacetiletému studentovi fyziky. Všechny obsahují základní znalosti z fyziky. Jsou psané trochu záludně, ale každý se dokáže dostat k odpovědi čistě logickým uvažováním. [4]

Will a Ariel Durant: The Lessons of History

Toto je skvělá kniha. Miluji, jakým pronikavým způsobem sumarizuje velká historická témata. A na rozdíl od většiny knih o historii je opravdu krátká a pokrývá mnoho témat. [7]

James Dale Davidson a William Rees-Mogg: The Sovereign Individual: Mastering the Transition to the Information Age

Toto je nejlepší kniha, jakou jsem četl od dob Sapiens (i když mnohem méně mainstreamová).

Charlie Munger (ed. Peter Kaugman): Poor Charlie 's Almanack: The Wit and Wisdom of Charles T. Munger

Tváří se jako byznys kniha, ale ve skutečnosti jsou to rady Charlieho Mungera (z investičního fondu Berkshire Hathaway), jak překonat sebe sama a žít úspěšný a ctnostný život. [7] [80]

Carlo Lovelli: Reality is Not What It Seems: The Journey to Quantum Gravity

(česky: *Realita není, čím se zdá*. Argo 2018)

Nejlepší kniha, jakou jsem za poslední rok četl. Fyzika, poezie, filozofie a historie zabalené do velmi přístupné podoby.

Carlo Lovelli: Seven Brief Lessons on Physics

(česky: *Sedm krátkých přednášek z fyziky*, Dokořán 2016)

Tuto knihu jsem četl nejméně dvakrát.

Pokud jde o teorii her, při hraní strategických her si můžete přečíst tyto knihy: *The Compleat Strategyst: Being a Primer on the Theory of Games of Strategy* od J. D. Williamse a *The Evolution of Cooperation* od Roberta Axelroda. [11]

KNIHY O FILOZOFII A SPIRITUALITĚ

Čtu cokoliv od autora **Jeda McKenny**.

Jed chrlí surovou pravdu. Jeho styl může být nepřitažlivý, ale jeho oddanost pravdě nemá obdoby. [79]

Theory of Everything (The Enlightened Perspective) – Dreamstate Trilogy

Jed McKenna's Notebook

Jed Talks #1 a #2

Čtu cokoliv od autora **Kapila Gupty, MD**.

Nedávno se Kapil stal mým osobním poradcem a koučem. A to jsem člověk, který na kouče nevěří. [79]

A Master's Secret Whispers: For those who abhor noise and seek The Truth... about life and living

Direct Truth: Uncompromising, non-prescriptive Truths to the enduring questions of life

Atmamun: The Path to achieving the bliss of the Himalayan Swamis. And the freedom of a living God.

Jiddu Krishnamurti: The Book of Life

(česky vyšlo více jeho knih pod lokální transkripcí jeho jména: **Džiddú Krišnamúrťi**)

Krišnamúrťi je méně známý indický filozof, který se narodil na sklonku 19. století, ale pro mě osobně nesmírně důležitý. Byl to

nekompromisní, přímý člověk, který v podstatě říkal, abychom se vždy dívali na svoji vlastní mysl. Hodně mě ovlivnil. Jeho asi nejlepším knihou je *Knihy života*, což jsou sesbírané úryvky z jeho různých projevů a knih. [6]

Svým dětem daruji výtisky *Knihy života*. Řeknu jim, aby si ji přečetli, až budou starší, v mládí jim nebude dávat velký smysl. [8]

Jiddu Krishnamurti: Total Freedom

Tato kniha je vhodná pro pokročilé ve filozofii a spiritualitě. Je to racionalistický průvodce nebezpečnými lidské mysli. „Spiritualní“ kniha, ke které se stále vracím. [1]

Herman Hesse: Siddhartha

(česky: *Siddhártha*. Argo, 2003)

Klasická kniha o filozofii, dobrý úvod pro někoho, kdo s tímto tématem začíná. Z této knihy jsem rozdál víc výtisků než z kterékoliv jiné. [1]

V podstatě vždy opakovaně čtu něco od Krišnamúrtiho nebo Oshoa. Jsou to moji oblíbení filozofové. [4]

[Aktualizace: Teď bych na tento seznam přidal Jeda McKennu, Kapila Guptu a Schopenhauera.]

Osho: The Book of Secrets: 112 Meditations to Discover the Mystery Within

(česky: *Knihy tajemství, 112 klíčů k tantrické meditaci*. Fontana, 2021)

Většina meditačních technik je metodou koncentrace a existuje opravdu mnoho meditačních technik. Pokud si jich chcete projít několik, vezměte do ruky *Knihy tajemství* od Oshoa. Víím, že má

v poslední době špatnou pověst, ale byl to celkem moudrý člověk. Tato kniha je překladem staré sanskrtské knihy se 112 různými meditacemi. Můžete vyzkoušet každou z nich a zjistit, která vám vyhovuje nejvíc. [74]

Osho: The Great Challenge: Exploring the World Within

Anthony de Mello: The Way to Love: The Last Meditations

(česky: *Cesta k lásce*, Cesta 2010)

Michael Singer: The Untethered Soul: The Journey Beyond Yourself

(česky: *Nespoutaná duše: Cesta za hranice sebe sama*, Anag, 2014)

Marcus Aurelius: Meditations

(česky: *Hovory k sobě*, Baset, 2011)

Marcus Aurelius mi změnil život. Jde o osobní deník římského císaře. V době, kdy žil, byl pravděpodobně nejmocnější člověk na světě. Psal si deník a zřejmě nikdy nečekal, že bude zveřejněný. Když otevřete tuto knihu, uvědomíte si, že měl ty samé problémy a ty samé duševní boje jako většina z nás; snažil se být lepším člověkem. Právě zde si uvědomíte, že úspěch a moc nezlepšují náš vnitřní stav – stále na něm musíme pracovat. [6]

Kamal Ravikant: Love Yourself Like Your Life Depends on It

(česky: *Miluj sám sebe, jako by ti šlo o život*, Pragma, 2021)

Bratrovu knihu jsem skutečně četl. Případá mi výstižně napsaná. (Toto je, samozřejmě, neskrývané promo pro mého bratra). On je ten skutečný filozof v naší rodině – já jsem jen amatér. V této knize má skvělou větu:

Jednou jsem se zeptal mnicha, jak našel klid.

„Říkám ‚ano,‘“ řekl. „Na všechno, co se děje, řeknu ‚ano.‘“ [7]

The Tao of Seneca: Practical Letters from a Stoic Master

Moje nejposlouchanější audiokniha. Pro mě nejdůležitější audiokniha, jakou jsem kdy slyšel.

Michael Pollan: How to Change Your Mind

Nedávno vydaná kniha od Michaela Pollana s názvem *Jak změnit svoji mysl* je skvělá, měl by si ji přečíst každý. V knize se rozebírají psychedelika, která mohou být takovou podvodnou pomůckou při sebezpozorování. Drogy nedoporučuji nikomu – všechno, co potřebujete, dokážete dosáhnout také prostřednictvím čisté meditace. Pokud ale chcete urychlit svůj postup, psychedelika jsou na to vhodná. [74]

Bruce Lee: Striking Thoughts: Bruce Lee's Wisdom for Daily Living

(česky: *Pozoruhodné myšlenky: Moudrost Bruce Leeho pro každý den*. Fighters Publications 2004)

Zní to zvláště, ale Bruce Lee napsal několik skvělých filozofických knih a právě tato je dobrým shrnutím jeho osobní filozofie.

Kahlil Gibran: The Prophet

(česky: *Chalíl Džibrán: Prorok*. Leda, 2022)

Tato kniha je něco jako novodobá poetická náboženská klasika. Na stejné úrovni jako klasické náboženské knihy Bhagavadgíta, Tao Te Ťing, Bible a Korán a je napsaná stylem, v němž je cítit religiozita a pravda, ale zároveň je velmi přístupná, krásná, nenáboženská a nesektářská. Velmi se mi líbí. Poeticky popisuje, jaké jsou děti, jací jsou milenci, jaké by mělo být manželství, jak byste se měli chovat ke svým nepřátelům a přátelům, jak byste měli pracovat s penězi, na co je třeba myslet vždy, kdy musíte něco zabít, abyste to mohli sníst. Měl jsem pocit, že podobně jako velké náboženské knihy nabízí hluboké, filozofické, ale také pravdivé odpovědi na nejdůležitější životní problémy. Proroka doporučuji každému, ať už jste věřící, nebo ne. Ať už jste křesťan, hinduista, žid, nebo ateista. Je to krásná kniha a určitě stojí za to si ji přečíst. [7]

VĚDECKÁ FANTASTIKA

Na začátku jsem četl hlavně komiksy a sci-fi. Potom mě zajímala historie a zprávy. Potom psychologie, populární věda, technika.

Jorge Luis Borges: Ficciones

(česky: *Fikce*. Argo, 2009)

Miluji tohoto argentinského spisovatele. Jeho sbírky povídek *Fikce* nebo *Labyrinty* jsou úžasné. Pro mě je jedním z nejvlivnějších autorů, které jsem četl a který nepsal jen filozofii. Psal filozofii spolu se sci-fi. [1]

Ted Chiang: Stories of Your Life and Others

(česky: *Příběhy vašeho života*. Host 2021)

Moje v současnosti nejoblíbenější sci-fi povídka je pravděpodobně *Pochopit* od Teda Chianga z této sbírky povídek. Podle titulní povídky *Příběhy vašeho života* byl v roce 2016 natočený film s názvem *Příchozí* (v orig. *Arrival*). [1]

Ted Chiang: Exhalation

(česky: *Výdech*. Host 2021)

Rozjímání o zázraku termodynamiky od nejlepšího autora sci-fi povídek našeho věku.

Ted Chiang: The Lifecycle of Software Objects

Další mistrovské dílo sci-fi od tohoto autora.

Neal Stephenson: Snow Crash

(česky: *Sníh*. Talpress 2007)

Sníh je úžasná, úžasná kniha. Nic podobného neexistuje. Tato kniha je liga sama o sobě. Stephenson napsal **The Diamond Age** (česky: *Diamantový věk*, Talpress 2007).

Isaac Asimov: *The Last Question*

(česky povídka *Poslední otázka* vyšla ve sbírce: *Velmistři SF 2*. Baronet 2002)

Tuto povídku neustále cituji. Jako dítě jsem ji miloval.

Které knihy teď čteš opakovaně?

To je dobrá otázka. Počkej, podívám se přímo do své Kindle aplikace. Obvykle opakovaně čtu nějaké knihy z oblasti vědy.

Teď čtu knihu o mimetické teorii **Reného Girarda**. Je to spíše přehledová kniha, protože jsem se nedokázal přenést přes jeho skutečné spisy. Čtu *Nástroje titanu*, knihu Tima Ferrisse o tom, co se naučil od těch nejlepších.

Čítu knihu *Thermoinfocomplexity*. Je to vlastně kniha mého přítele Behzada Mohita. Právě jsem dočetl *Vliv: Síla přesvědčování a manipulace*, nebo spíše bych měl říct „proletěl“ ji, od autora Roberta Cialdiniho. Nemyslím si, že jsem musel přečíst celou knihu, abych pochopil pointu, ale i tak bylo dobré přečíst si to, co jsem přečetl. Je to skvělá malá kniha o historii.

Momentálně čtu *The Story of Philosophy: The Lives and Opinions of the Great Philosophers* od Willa Duranta. Mám teď malé dítě, takže mám i hodně knih o výchově dětí, které používám spíše jako referenční materiál než cokoli jiného. Nedávno jsem přečetl nějakého Emersona a Chesterfielda. Mám tu knihu Lva Tolstého.

Alan Watts. Scott Adams. Nedávno jsem si znovu přečetl jeho knihu *God's Debris*. Tao Te ťing, jeden můj přítel ji znovu čte, tak jsem se také do ní pustil. Jsou toho tuny. Mohl bych pokračovat dál a dál.

Je tu Nietzscheho kniha. Je tu *The Undercover Economist* od Tima Harforda. Kniha Richarda Bacha Iluze. Je tu několik knih od Jeda McKenny.

Trochu Dalea Carnegieho. *The Three-Body Problem* od Cixin Liu. *O smyslu života* od Viktora E. Frankla. *Na počátku byl sex* od Christophera Ryana. Mnoho knih.

Mimochodem, když lidem povídám, které knihy čtu, tak běžně dvě třetiny čtených knih ani nevzpomenu. Důvod, proč ty dvě třetiny vynechávám, je ten, že jsou trapné. Neboť neznějí jako dobré knihy na čtení. Znějí triviálně nebo hloupě. Koho to ale zajímá? Nemusím každému říkat o všem, co jsem přečetl. Čtu všelicos, co jiní lidé považují za brak, nebo dokonce za odsouzeníhodné. Čtu také hodně věcí, se kterými nesouhlasím, protože aspoň přispívají k flexibilitě mého myšlení. [4]

Vždy jsem utrácel peníze za knihy. Nikdy jsem to nepovažoval za spotřebu. Pro mě je to investice. [4]

BLOGY

Některé z úžasných blogů dostupných na internetu:

@KevinSimler-Melting Asphalt, <https://meltingasphalt.com/>

@farnamstreet-Farnam Street, signál ve světě plném šumu, <https://fs.blog/>

@benthompson-Stratchery, <https://stratchery.com/>

@baconmeteor-Idle Words, <https://idlewords.com/> [4]

The Munger Operating System: How to Live a Life That Really Works od @FarnamStreet

Pravidla, podle nichž je třeba žít a prosperovat.

The Day You Became a Better Writer od Scotta Adamse

Přestože od mládí hodně píšu a píšu dobře, dál si otevírám tento blog a odsouvám ho do pozadí vždy, když píšu něco důležitého. Je tak dobrý. Používám ho jako základní šablonu, jak dobře psát. Zamyslete se nad názvem „Den, kdy jste se stali lepším spisovatelem“. Je tak silný. V jednom malém blogovém příspěvku vás Adams naučí, jak důležité je překvapení, jak důležité jsou nadpisy, jak důležité je být stručný a adresný, proč nepoužívat některá přídavná jména a příslovce a používat aktivní, ne pasivní hlas atd. Tento jeden blogový příspěvek může navždy změnit váš styl psaní, pokud zapomenete na svoje ego a pořádně ho absorbujete. [6]

Chcete se stát moudřejšími za deset minut? Vstřebejte toto: **Crony Beliefs** od Kevina Simlera.

Nejlepší příspěvek, který jsem četl k tématu budování kariéry: **Career Decisions** (v Silicon Valley/tech) od @eladgil

Harariho **Sapiens** ve formě přednášky/kurzu na YouTube.

Každá obchodní škola by měla mít kurz o teorii agregace. Nebo se to naučte od mistra na toto téma @benthompson (Twitter), nejlepšího analytika v technologiích.

Skvělé čtení. **Quantum physics is not ‚weird‘. You are weird – Think like reality** od Eliezera Yudkowského.

Povinné čtení k tomu, jak vést lidi. **Lazy Leadership** od Andrewa Wilkinsona (@Awilkinson)

Bezbřehá moudrost od člověka, který se sám vypracoval. Na stránce **@EdLatimore** je všechno, co se ambiciózním lidem vyplatí přečíst.

Když se budete stravovat, investovat a myslet podle toho, co vám prezentují „zprávy“, skončíte výživově, finančně a morálně na mizině.

DALŠÍ DOPORUČENÍ

Účty na Twitteru jako např.:

@AmuseChimp (můj nejoblíbenější účet na Twitteru)

@mmay3r

@nntaleb

Art De Vany (na Facebooku)

Genialita existuje, jen je nerovnoměrně rozdělená. [4]

Rozhodně si přečtete toto vlákno na Twitteru o „**intellectual compounding**“ od @zaoyang. [11]

Také existuje několik skutečně dobrých grafických románů. Pokud je to něco, co se vám líbí, tak například: *Transmetropolitan* od Warrena Ellise (česky: *Transmetropolitan*. BB/Art, 2012), *The Boys* od Gartha Ennisa, *Planetary* od Warrena Ellise (česky: *Planetary*. BB/art 2013) a *The Sandman* od Neila Gaimana (česky: *Sandman*. Crew 2011–2016). Podle mě některé z nich patří mezi nejlepší umělecká díla naší doby. Vyrůstal jsem na komiksech, takže jsem vůči nim pozitivně zaujatý. [1]

Rick a Morty (televizní seriál i komiks)

Rick a Morty je nejlepší televizní seriál (samozřejmě podle mého názoru).

Stačí, když se podíváte na první epizodu, pochopíte. Ten seriál je něco mezi *Návratem do budoucnosti* a *Stopařovým průvodcem po galaxii*.

Komiks Rick a Morty (od Zaca Gormana) je stejně inteligentní jako seriál. (česky ve vydavatelství Crew 2019–2020)

Richard Hamming: You and Your Research

Nádherná esej, vřele doporučuji si ji přečíst. Na první pohled vypadá jako napsaná zejména pro lidi, kteří se zabývají vědeckým výzkumem, ale jsem přesvědčený, že platí pro všechny. Prostě klasická esej o tom, jak dělat skvělou práci. V mnohém mi připomíná to, co říkával Richard Feynman, ačkoliv si myslím, že Hamming to dokázal vyjádřit výstižněji než kdokoliv jiný. [74]